

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-393-4-38>

## PERSONALITY IN THE LOCAL MEDIA

## ОСОБИСТІТЬ В ЛОКАЛЬНИХ МІДІА

**Koshman I. M.**

*Candidate of Philological Sciences,  
Associate Professor,  
Associate Professor at the Department  
of Journalism and Ukrainian Studies  
Volodymyr Dahl Eastern Ukrainian  
National University,  
Kyiv, Ukraine*

**Кошман І. М.**

*кандидат філологічних наук,  
доцентка,  
доцентка кафедри журналістики  
та українознавчих студій  
Східноукраїнський національний  
університет імені Володимира Даля  
м. Київ, Україна*

Розмірковуючи про феномен цікавого в журналістиці В. Здоровега зазначає, що «для абсолютної більшості реципієнтів найбільше зацікавлення викликають людина і все, що з нею відбувається, незвичайні людські долі, виняткові пригоди» [1, с. 41].

Локальне ЗМІ «Гвара Медіа» є харківським суспільно-політичним виданням, «незалежною організацією, що фінансується через внески читачів, підприємницьку діяльність та гранти» [2]. В маніфесті медіа говориться про те, що якщо до повномасштабного вторгнення завданням «Гвара Медіа» був розвиток креативної екосистеми Харкова, то після повномасштабного вторгнення медіа позиціонує себе як «велике регіональне медіа про Харківщину» [2]. В засадах редакційної політики зазначається, що діяльність медіа базується на цінуванні людей і спільнот: «за межами наших стін ми усвідомлюємо глибoku важливість спільнот та людей» [2].

В термін з 24 березня 2023 року по 26 січня 2024 року в рубриці «Інтерв'ю» оприлюднений 31 матеріал.

В аналізованих матеріалах пріоритетною є особистість захисника / захисниці. Вона висвітлюється майже в третині матеріалів – в десяти: «Від творця мініатюр – до бійця Нацгвардії: як для Антона Дербілова війна з мистецтва перетворилася на життя»; «“Маємо взяти за звичку щодня думати, що я можу зробити для перемоги України”: історія військового Легіону Свободи Валентина Дебелого»; «“Як би не було важко, розумієш – ти не здох сьогодні”: як харківський снайпер воює у Бахмуті»; «Від масажного салону в Києві – до війська на Харківщині: історія парамедицини Ніни Кравчук»; «Як арттерапія допомагає українським військовим? Розповідає Костянтин Лизогуб»; «“Або ми навчаємось, або програємо”: історія аеророзвідника, який вдруге пішов на війну»; «Харківський капелан про інститут капеланства в Україні,

національну ідею та перехід до ПЦУ»; «*“Витрати на клумби, парки та лавочки – це добре для мирного життя, але не під час війни”* – розмова з військовим харківської бригади»; «*Розмова з військовим: почуття, підтримка та мирне життя*»; «*“Перемога дається великою ціною”*: командир підрозділу харківської бригади НГУ про бойові дії та втому від війни». Кожен з матеріалів – це оповідь про життя до повномасштабного вторгнення, рішення стати до лав ЗСУ, воєнну буденність і надзвичайні випадки на війні, а також міркування та особистісне сприйняття війни.

Шість матеріалів – це розповіді про звичайну людину, яка опинилася в надзвичайній ситуації: «*“Окупація у дітей асоціюється з підвалами”*: керівниця танцювального колективу про окупований Ізюм»; «*Між благодійними фондами та людьми: як у Харкові працює Координаційний гуманітарний центр*»; «*“Я допомагаю тваринам, а вони – мені”*. Історія родини, яка рятувала тварин харківського екопарку»; «*“Обрії Ізюмщини”*: як локальні журналісти розповідали правду про регіон, ризикуючи життям»; «*Харків'янка з єврейським корінням про війну в Ізраїлі, волонтерство та кризу національної ідентичності*»; «*Деколонізація шрифтів*». Особливістю цих оповідань є їхня неповторність і нестандартність: у кожної людини своя історія, й війна змушує звичайну людину змінити привичний спосіб життя й проявити себе в надзвичайних умовах.

В п'ятьох матеріалах розкривається особистість керівника громади: «*«Відновлення: як жителям Харківської області отримати компенсацію за пошкоджене житло»*; «*Як живе Богодухівський район. Інтерв'ю з головою РВА Анатолієм Рисцовим*»; «*Як живе Борова на Харківщині під час війни. Інтерв'ю з головою громади Олександром Тертициним*»; «*“Вдома завжди краще, ніж на чужині”*. Як живе село Бражківка після деокупації»; «*“Нас стирають із землі”*. Як живе Вовчанська громада біля кордону з РФ». В цих матеріалах вирішується інше завдання – показати ту сторону особистості, яка пов'язана з її професійною – чиновницькою – діяльністю. Життя в окупації, організація життя громади після деокупації, соціальні потреби жителів під час війни, діяльність органів влади, взаємодія з громадськими ініціативами та волонтерами тощо – через обговорення цих проблем формується уявлення про особистість керівника.

Чотири матеріали присвячені творчим особистостям: «*“Усе, що ви бачили у фільмі – реальність кожного дня”*. Прем'єра стрічки “20 днів у Маріуполі” в Харкові»; «*“Варта” – театр, який говоритиме виключно про війну*». Артем Вусик про театральне мистецтво, рефлексію на Харків та “Шур”»; «*Нікіта Тітов про Харків, демонів та мистецтво*»; «*Жаннета Соловійова: деколонізація, кохання та спогади*». В цьому

випадку йдеться про те, яким чином вплинула війна на творчість митця, як змінила його життя та погляди, як творча особистість долучається до опору агресору.

Три матеріали: «*“Я роблю те, що хочу, а не те, чого від мене очікують”*. Історія транс дівчини Саші, яка пережила російську окупацію Ізюма»; «*ЛГБТК+ і повномасштабна війна. 5 історій про зміни*»; «*ЛГБТК+ у Харкові й повномасштабна війна. Ще 4 історії про зміни*» – є особистісними історіями представників меншин. Як зазначалося, тема різноманітних спільнот є важливою для видання, на цьому наголошується в редакційних засадах. Тобто ці матеріали можна розглядати як продовження важливої для «Гвара Медіа» тематики. Особистості представників меншин подаються крізь призму реалій війни: життєві обставини, рефлексії й відчуття представників меншин та зміни, що принесла війна.

В двох матеріалах йдеться про представників громадських спільнот Харкова – «*“Слобожанські вечорниці”*: як ФРІ Харків відновлює культурний код харків'ян»; «*Some people: про урбанкультуру, війну та відродження Харкова*». В цьому випадку особистість постає промоутером певної громадської спільноти – в центрі уваги небайдужа й захоплена справою креативна особистість, що має однодумців й здатна до організації нестандартних активностей.

Один матеріал про тип особистості, який породжує війна, про особистість жертви: «*“Мене звалтував російський військовий”*. Сексуальне насильство як воєнний злочин».

Рисами, що поєднують всі матеріали, є, по-перше, тема російсько-української війни, що відбивається на долях всіх героїв матеріалів; по-друге, територіальна приналежність – йдеться про мешканців Харківщини або людей, що пов'язані з Харківщиною службою в ЗСУ. Друга риса є дуже важливою саме для локального медіа: як зазначають науковці, «локальні медіа можуть конструювати реальність, розповідаючи <...> про “своїх” і “своє” як про тих, ким варто пишатися, те, чим варто захоплюватися» [3, с. 34].

Те, що матеріали розташовані в рубриці «Інтерв'ю», не слід розуміти як відзнаку жанрової приналежності. Термін «інтерв'ю» в даному випадку вживається для позначення методу збору інформації – всі матеріали ексклюзивні й їх підготовка передбачала особисте спілкування журналістів з героями матеріалів.

Матеріали про особистості в рубриці «Інтерв'ю» представлені в трьох жанрових формах – особистісне інтерв'ю, портрет і фіче.

Отже, тема особистості займає чільне місце в проблематиці локального видання «Гвара Медіа». Аналіз матеріалів про особистості свідчить про те, що медіа майстерно послуговується в діяльності

правилом наближення інтересів – використовуючи географічне наближення, хронологічне наближення, наближення за специфічними інтересами та емоційне наближення.

### **Література:**

1. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості. Львів: ПАІС, 2004. 268 с.
2. Гвара Медіа. URL: <https://gwaramedia.com/>
3. Іванова О., Мойсеєва О., Стеблина Н. Місцева преса: як регіональним журналістам працювати за часів нових медіа та кризи демократії. Київ: ТОВ «Бізнесполіграф», 2019. 232 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-393-4-39>

## **PHOTOJOURNALISM IN CONDITIONS OF WAR: VISUALIZATION OF MEMORY**

### **ФОТОЖУРНАЛІСТИКА В УМОВАХ ВІЙНИ: ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ПАМ'ЯТІ**

**Lohvinenko K. O.**

*Student of the 2nd year  
of the Master's Degree  
Educational and Research Institute  
of Philosophy and Educational Policy  
of Mykhailo Dragomanov State  
University of Ukraine  
Kyiv, Ukraine*

**Логвіненко К. О.**

*студентка II курсу магістратури  
Науково-освітній інститут філософії  
та освітньої політики українського  
державного університету  
імені Михайла Драгоманова  
м. Київ, Україна*

The notion of public memory reveals the complexity of the processes of accumulating, preserving, and reproducing information about the past, which is crucial for self-identifying visions. Public memory is formed through a combination of cultural and communicative memory, their time modes, and their impact on the community as a whole.

First of all, it is worth considering the role of cultural (according to M. Halbwachs) and communicative memory (according to J. Assman). Cultural memory reflects the accumulated collective experience symbolized in cultural customs, rituals, myths and history. It is the basis for the formation of a common identity and provides a link between the past, present and future. Communicative memory, on the other hand, is a history that is depicted within